

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 62.

Vydána dne 31. prosince 1953.

Cena Kčs 1.50.

OBSAH:

114. Nařízení o dodávkové povinnosti a o výkupu zemědělských výrobků.

114.

Vládní nařízení

ze dne 23. prosince 1953

o dodávkové povinnosti a o výkupu
zemědělských výrobků.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 14 zákona č. 56/1952 Sb., o dodávkové povinnosti a o výkupu zemědělských výrobků (dále jen „zákon“):

Část I.

Rozsah dodávkové povinnosti.

§ 1.

Dodávkovou povinnost podle zákona mají:

- a) státní statky a ostatní zemědělské závody státního socialistického sektoru (zemědělské závody národních podniků, zemědělské závody ve správě národních výborů, komunální zemědělské závody a pod.),
- b) jednotná zemědělská družstva, která pro společné hospodaření přijala vzorové stanoviny jednotných zemědělských družstev (dále jen „jednotná zemědělská družstva“), a jejich členové, pokud užívají záhumenků (dále jen „záhumenkáři“),
- c) členové jednotných zemědělských družstev, kteří dosud nepřijali pro společné hospodaření vzorové stanoviny jednotných zemědělských družstev (dále jen „členové jednotných zemědělských družstev nižšího typu“), a jednotlivě hospodařící rolníci,
- d) ostatní osoby, které jsou držiteli zemědělské půdy nebo chovají hospodářská zvířata.

§ 2.

(1) Dodávková povinnost se vztahuje na tyto zemědělské výrobky:

- a) zrniny: obiloviny (pšenice, žito, ječmen, oves, kukuřice, pohanka, proso, širok zrnový a obilní směsi), jedlé luštěniny (hrách jedlý, čočka, jedlé fazole a cizrna jedlá), krmné luštěniny (krmný hrách, krmné fazole, peluška, vikev, lupina, koňský bob, cizrna krmná a jejich směsi) a směsky (směsi obilovin s luštěninami);
- b) olejnin y: řepka, řepice, mák, slunečnice, lníčka, soja, světlíce, hořčice, sezam a skočec;
- c) brambory;
- d) technické plodiny: cukrovka, čekanka, len (stonky a semena), konopí (stonky a semena), chmel, tabák, širok metlový (sláma a semena) a kořeninová paprika;
- e) seno;
- f) jelečová a travní semena všeho druhu, pokud jsou pěstována na množitelských plochách zřízených na orné půdě;
- g) zelenina: celer, cibule, česnek, kapusta, karotka, kedlubny, květák, okurky nakládačky, okurky salátovky, petržel, rajská jablička, salát, zelí a zeleninová paprika;
- h) ovoce: jablka, hrušky, třešně, višně, meruňky, broskve, švestky, mandle, ořechy, rybíz a angrešt;
- ch) vinné hrozny;
- i) léčivé a aromatické rostliny;
- j) koření: majoránka, kmín, anýz, fenykl a koriandr;

- k) maso: zejména jatečný skot, jatečná telata, jatečná prasata a jatečná drůbež;
- l) mléko kravské;
- m) vejce (slepíci);
- n) ovčí vlna.

(2) Ministerstvo výkupu může rozšířit dodávkovou povinnost na ostatní zemědělské výrobky a vedlejší produkty zemědělského hospodaření, vyžadují-li to potřeby státního hospodaření s potravinami a surovinami.

Část II.

Dodávková povinnost státních statků a ostatních zemědělských závodů státního socialistického sektoru.

§ 3.

(1) Státní statky jsou povinny dodat státu všechny zemědělské výrobky v množství stanoveném státním plánem rozvoje národního hospodářství, jakož i všechny zemědělské výrobky vyrobené nad takto stanovené množství, které nepotřebují pro účely svého hospodářství nebo pro naturální plnění svým zaměstnancům.

(2) Státní statky jsou povinny uzavřít s oprávněnými výkupci zemědělských výrobků hospodářské smlouvy podle zákona č. 99/1950 Sb., o hospodářských smlouvách a státní arbitráži, na dodávky zemědělských výrobků podle druhů a množství stanovených státním plánem rozvoje národního hospodářství.

§ 4.

Pro ostatní zemědělské závody státního socialistického sektoru platí stejné povinnosti jako pro státní statky; při tom se množstvím stanoveným státním plánem rozvoje národního hospodářství rozumí u závodů krajsky plánovaných množství zemědělských výrobků odpovídající výši povinných dodávek jednotných zemědělských družstev.

§ 5.

(1) Za zemědělské výrobky, které státní statky a ostatní zemědělské závody státního socialistického sektoru dodávají nad množství stanovené státním plánem rozvoje národního hospodářství, obdrží vyšší ceny.

(2) Ministerstvo výkupu může v odůvodněných případech povolit odchýlnou úpravu použití zemědělských výrobků vyrobených nad množství stanovené státním plánem rozvoje národního hospodářství.

Část III.

Povinné dodávky a dodávkové smlouvy jednotných zemědělských družstev, záhumenkářů, členů jednotných zemědělských družstev nižšího typu, jednotlivě hospodařících rolníků a ostatních osob, které jsou držiteli zemědělské půdy nebo hospodářských zvířat.

Základy pro vyměrování povinných dodávek.

§ 6.

(1) Jednotným zemědělským družstvům, záhumenkářům, členům jednotných zemědělských družstev nižšího typu, jednotlivě hospodařícím rolníkům a ostatním osobám, které jsou držiteli zemědělské půdy, se vyměrují povinné dodávky

- a) zrnin, brambor a vajec z každého hektaru orné půdy;
- b) olejnin a zeleniny z každého hektaru plochy plánované pro osetí (osázení) těmito plodinami;
- c) vinných hroznů z každého aru plodných vinic;
- d) masa, mléka a sena z každého hektaru zemědělské půdy;
- e) vlny z každého kusu ovčího bravu.

(2) Záhumenkářům a držitelům zemědělské půdy s výměrou do 0,5 ha včetně se vyměrují povinné dodávky masa a vajec z hospodářství bez zřetele na výměru půdy.

(3) Záhumenkářům, dále členům jednotných zemědělských družstev nižšího typu s výměrou zemědělské půdy do 2 ha včetně a jednotlivě hospodařícím rolníkům s výměrou zemědělské půdy do 2 ha včetně se vyměří povinná dodávka mléka podle počtu chovaných krav.

(4) Chovatelům hospodářských zvířat, kteří nejsou držiteli zemědělské půdy, se vyměrují povinné dodávky

- a) mléka podle počtu chovaných krav;
- b) ovčí vlny z každého kusu ovčího bravu;
- c) vajec, chovají-li více než 10 slepic.

§ 7.

(1) Zemědělskou půdou je orná půda, chmelnice, vinice, prutníky, domácí zahrady s výměře nad 0,1 ha, ovocné sady, školky, trvalé louky a pastviny.

(2) Ornou půdou jsou též ovocné sady s podkulturou rolí (ovocné stromy na osetých plo-

chách), dočasné louky a plochy pro intenzivní pěstování zahradních plodin.

(3) Celková výměra zemědělské půdy v obci, rozhodná pro vyměření povinných dodávek, nesmí být bez povolení ministerstva zemědělství nebo jeho orgánů snížena proti stavu zjištěnému k 15. březnu 1953 při statistickém sčítání ploch kultur.

§ 8.

(1) Z výměry orné půdy rozhodné pro vyměření povinných dodávek zrnin a brambor se vyjímají:

- a) plochy, na které byla uzavřena smlouva o výrobě a dodávce šlechtěných osiv a sadby zeleniny, květin, semenných okopanin, léčivých a aromatických rostlin, jetelovin, travin a koření, a to pro všechny stupně množení;
- b) plochy udržovacího šlechtění osiv obilovin, luskovin, olejnin, pražných rostlin a bramborové sadby, pokud byly smluvně zajištěny;
- c) plochy oseté (osázené) olejninami, technickými plodinami, zeleninou, léčivými a aromatickými rostlinami a kořením.

(2) Z výměry zemědělské půdy rozhodné pro vyměření povinných dodávek masa, mléka a sena se vyjímají plochy chmelnic, vinic, prutníků, školek, plochy intenzivně obhospodařovaných plantáží rybízu a angreštu a ovocných zákrskových sadů (krskoven) starších pěti let, jakož i plochy oseté (osázené) lnem, konopím, tabákem, širokým metlovým, kořeninovou paprikou, léčivými a aromatickými rostlinami a kořením.

(3) Do výměry zemědělské nebo orné půdy rozhodné pro vyměření povinných dodávek zrnin, brambor, masa, mléka, vajec a sena se započítává jednotným zemědělským družstvům

- a) půda nově získaná vysušením močálů a bažin, odstraněním křovisek nebo jiným zúrodněním pozemků dosud nezpůsobilých k zemědělské výrobě,
- b) nově obdělávaná orná půda, která jako orná půda nebyla více let užívána (ležela ladem), teprve třetím rokem následujícím po roce, v němž byla půda rekultivována nebo nově obdělána.

(4) Do výměry zemědělské nebo orné půdy rozhodné pro vyměření povinných dodávek masa, mléka a vajec se započítává jednotným zemědělským družstvům s plánovanou výrobou zeleniny, nebo která obhospodařují intenzivně ovocné sady, plocha osázená zeleninou, po případě těmito ovocnými sady, pouze poloviční výměrou; rovněž se započítávají jen poloviční vý-

měrou plochy, na které jednotná zemědělská družstva uzavřela smlouvy o výrobě a dodávce šlechtěných osiv jetelovin a travin.

§ 9.

(1) Pro vyměření povinných dodávek jednotným zemědělským družstvům je rozhodná výměra půdy užívaná družstvem bez pozemků ponechaných záhumenkářům.

(2) Pro vyměření povinných dodávek členům jednotných zemědělských družstev nižšího typu a jednotlivě hospodařícím rolníkům je rozhodná vždy výměra půdy patřící zemědělskému závodu bez rozdílu, zda jde o půdu vlastní, najatou nebo jinak k užívání převzatou, i když leží v katastru dvou nebo více obcí. Zemědělský závod, který je ve vlastnictví více osob, avšak hospodaření je společné, se považuje za jeden celek.

(3) U jednotných zemědělských družstev nižšího typu se i po rozorání mezi stanoví povinná dodávka každému členu zvlášť, a to podle výměry jeho půdy včetně půdy odevzdávané ke společnému obdělávání. Na půdu společně obdělávanou, kterou jednotné zemědělské družstvo nižšího typu získalo jinak než od svých členů, se vyměří členům družstva společná povinná dodávka (§ 11 odst. 5).

Dodávkové normy.

§ 10.

Výše povinných dodávek zrnin, olejnin, brambor, zeleniny, vinných hroznů, masa, mléka, vajec, ovčí vlny a sena se stanoví pevnými dodávkovými normami.

§ 11.

(1) Dodávkové normy se stanoví jiné pro jednotná zemědělská družstva, jiné pro záhumenkáře, jiné pro členy jednotných zemědělských družstev nižšího typu, jednotlivě hospodařící rolníky a ostatní osoby, které jsou držitelé zemědělské půdy.

(2) Dodávkové normy pro členy jednotných zemědělských družstev nižšího typu, pro jednotlivě hospodařící rolníky a ostatní osoby, které jsou držitelé zemědělské půdy, jsou u zrnin, olejnin, brambor, zeleniny, vinných hroznů, masa, mléka, vajec a ovčí vlny odstupňovány do skupin podle velikosti zemědělského závodu; u sena jsou stejné bez zřetele na velikost zemědělského závodu.

(3) Dodávkové normy pro jednotná zemědělská družstva a pro záhumenkáře jsou stejné pro všechny zemědělské závody bez zřetele na jejich velikost.

(4) Pro zemědělské závody jednotlivě hospodařících rolníků, které jsou v dočasně správě místních národních výborů, platí dodávkové normy pro jednotlivě hospodařící rolníky, a to nejvýše s výměrou zemědělské půdy od 5 do 10 ha.

(5) Společná povinná dodávka pro členy jednotlivých zemědělských družstev nižšího typu podle § 9 odst. 3 se vyměří podle dodávkové normy platné pro jednotlivě hospodařící rolníky, a to nejvýše s výměrou zemědělské půdy od 5 do 10 ha.

§ 12.

(1) Dodávkové normy zrnin, olejnin, brambor, zeleniny, vinných hroznů, masa, mléka, vajec, ovčí vlny a sena stanoví vláda pro jednotlivé kraje.

(2) Na podkladě dodávkových norem stanovených pro kraj schvaluje výši dodávkových norem pro jednotlivé okresy rada krajského národního výboru na návrh krajského plnomocníka ministerstva výkupu. Přitom norma stanovená pro kraj nesmí být zkrácena; překročena smí být nejvýše o 2%.

(3) Platnost dodávkových norem schválených pro jednotlivé okresy podle odstavce 2 potvrzuje ministerstvo výkupu.

§ 13.

(1) Kromě výjimek povolených tímto nařízením není přípustno:

- a) použít pro obec jiných dodávkových norem, než které jsou stanoveny pro okres;
- b) přerazovat zemědělské závody do jiné skupiny, než do které podle výměry zemědělské půdy náležejí;
- c) ukládat povinné dodávky větší nebo menší než kolik činí podle stanovených norem.

(2) Pro okresy, v nichž se vyskytují značné rozdíly ve výrobních podmínkách jednotlivých obcí, se povoluje použití dodávkové normy odchylné od dodávkové normy stanovené pro okres, a to za těchto podmínek:

- a) odchylné dodávkové normy pro jednotlivé obce schvaluje rada okresního národního výboru na návrh okresního plnomocníka ministerstva výkupu, při čemž může snížit nebo zvýšit normy platné pro okres nejvýše o 30%; vyšší odchylku může povolit ve výjimečných případech jen ministerstvo výkupu;
- b) norma stanovená pro okres nesmí být zkrácena; překročena smí být nejvýše o 1%.

§ 14.

Z obecních pastvin a z jiných pastvin společně užívaných, pokud na nich nehospodaří jednotné zemědělské družstvo, vyměří se společně povinná dodávka masa z každého hektaru této půdy; výměr se doručí místnímu národnímu výboru, který tuto dodávku rozdělí na jednotlivě hospodařící rolníky podle podílu, v jakém každý z nich této půdy užívá.

§ 15.

Ministerstvo výkupu může povolit zvláštní úpravu povinných dodávek

- a) masa, mléka a vajec jednotným zemědělským družstvům, záhumenkářům, členům jednotných zemědělských družstev nižšího typu, jednotlivě hospodařícím rolníkům a ostatním držitelům zemědělské půdy, pěstují-li převážně zeleninu nebo jinou plodinu, nebo specialisují-li se na intenzivní obhospodařování ovocných sadů;
- b) zrnin a brambor jednotným zemědělským družstvům, která zrniny nebo brambory nepěstují, nebo je pěstují pouze v nepatrném rozsahu.

§ 16.

Dodávkové smlouvy.

(1) Dodávka technických plodin, ovoce, léčivých a aromatických rostlin, koření a jetelových a travních semen v množství stanoveném plánem výkupu se zajišťuje dodávkovými smlouvami (kontraktací), které uzavírají výkupci (§ 31) s pěstiteli.

(2) Pěstitelé plodin uvedených v odstavci 1 jsou povinni dodat státu množství, na které s nimi byla uzavřena dodávková smlouva.

Osvobození a slevy.

§ 17.

(1) Od povinných dodávek zrnin, brambor a olejnin se osvobozují záhumenkáři, členové jednotných zemědělských družstev nižšího typu s výměrou zemědělské půdy do 0,5 ha včetně a ostatní držitelé zemědělské půdy do 0,5 ha včetně; v horských oblastech se osvobozují od povinných dodávek zrnin a brambor též, obhospodařují-li zemědělskou půdu o výměře do 2 ha včetně, jestliže při tom orná půda nepřesahuje 0,4 ha.

(2) Od povinných dodávek sena se osvobozují záhumenkáři, členové jednotných zemědělských družstev nižšího typu s výměrou zemědělské půdy do 2 ha včetně a jednotlivě hospodařící rolníci s výměrou zemědělské půdy do 2 ha včetně.

(3) Od povinných dodávek zeleniny se osvobozují záhumenkáři, členové jednotných zemědělských družstev nižšího typu s výměrou zemědělské půdy do 0,5 ha včetně a ostatní držitelé zemědělské půdy do 0,5 ha včetně, jestliže plocha osázená zeleninou nepřesahuje 10 arů.

(4) Od povinných dodávek vinných hroznů se osvobozují držitelé vinic, jestliže výměra jejich vinice nepřesahuje u jednotných zemědělských družstev 20 arů, u záhumenkářů, jakož i u členů jednotných zemědělských družstev nižšího typu a u ostatních držitelů vinic 5 arů.

(5) Od povinných dodávek masa, mléka a vajec se osvobozují záhumenkáři, členové jednotných zemědělských družstev nižšího typu s výměrou zemědělské půdy do 0,5 ha včetně a ostatní držitelé zemědělské půdy do 0,5 ha včetně, jestliže

A. v jejich domácnosti žijí

- a) nejméně 2 osoby starší 65 let, jde-li o muže, nebo 55 let, jde-li o ženy, nebo 2 trvale práce neschopné osoby, nebo
- b) 3 nebo více dětí mladších 15 let, nebo
- c) 2 děti mladší 15 let a jedna osoba starší 65 let, jde-li o muže, nebo 55 let, jde-li o ženu, po případě jedna trvale práce neschopná osoba, nebo

B. jde o muže staršího 65 let nebo o ženu starší 55 let anebo o osobu trvale práce neschopnou, pokud takové osoby hospodaří osamoceně, nebo

C. jde o zaměstnance podniků socialistického sektoru, úřadů, organizací a institucí, důchodce a pensisty, kteří nechovají dobytek nebo slepice.

Osvobození od povinné dodávky mléka se však nevztahuje na chovatele dvou nebo více krav.

(6) Od povinných dodávek mléka se osvobozují chovatelé krav, kteří neužívají zemědělské půdy, chovají-li jen jednu krávu a jsou-li u nich splněny podmínky uvedené v odstavci 5 písm. A) nebo B).

(7) Osobám uvedeným v odstavci 5 písm. C), dále podnikům, organizacím a pod., které jsou držitelé zemědělské půdy od 0,5 ha do 2 ha včetně a nechovají dobytek nebo slepice a ani jim nebyl chov dobytek nebo slepic plánován (na př. majitelé rekreačních chat), se nevyměří povinná dodávka masa, mléka a vajec; bude jim však vyměřena povinná dodávka sena.

§ 18.

Jednotlivě hospodařícím rolníkům, kterým byla místním národním výborem přidělena zemědělská půda do povinného pachtu, se vyměří povinné dodávky podle dodávkových norem platných pro skupinu, do níž by patřili bez půdy v povinném pachtu; přitom se na půdu v povinném pachtu poskytne sleva až do výše 50% z dodávkových norem masa, mléka a vajec.

§ 19.

(1) Jednotným zemědělským družstvům, která převzala do užívání půdu bez hospodářských zvířat od místních národních výborů, státních statků nebo jiných držitelů půdy, kteří nejsou členy družstva, nebo která převzala do užívání půdu z t. zv. státních pozemkových rezerv, nevyměří se na tuto půdu povinné dodávky masa, mléka a vajec na běžný rok, a došlo-li k převzetí v druhé polovině roku, také ještě na nejbližší následující rok. Jestliže celková výměra půdy převzatá v určitém roce je vyšší než polovina veškeré půdy družstva, nevyměří se na takto převzatou půdu povinné dodávky masa, mléka a vajec v prvním a také ještě v druhém roce po převzetí; jestliže celková výměra půdy převzatá v určitém roce nepřesahuje polovinu veškeré půdy družstva, je však větší než 20 ha, vyměří se na takto převzatou půdu povinná dodávka masa, mléka a vajec v prvním a druhém roce po roce převzetí v poloviční výši.

(2) Jednotným zemědělským družstvům, která převzala do užívání půdu od místních národních výborů, státních statků nebo jiných držitelů půdy, kteří nejsou členy družstva, s nižšími než plánovanými stavy hospodářských zvířat, poskytne ministerstvo výkupu přiměřenou slevu z povinných dodávek masa, mléka a vajec na běžný rok, a došlo-li k převzetí v druhé polovině roku, také ještě na nejbližší následující rok.

(3) Jednotným zemědělským družstvům, kterým se započítává rekultivovaná půda nebo půda ležící ladem do výměry zemědělské nebo orné půdy teprve třetím rokem po rekultivaci nebo novém obdělení (§ 8 odst. 3), se poskytne v tomto roce na tuto půdu sleva ve výši 50% ze stanovených dodávkových norem masa, mléka a vajec.

§ 20.

(1) Jednotným zemědělským družstvům v pohraničních okresech stanovených vládou může ministerstvo výkupu poskytnout v jednotlivých případech na návrh krajského ná-

rodního výboru slevy až do výše 10% ze stanovených dodávkových norem.

(2) Jednotným zemědělským družstvům může ministerstvo výkupu poskytnout slevy z povinných dodávek masa, mléka a sena z pastvin, které jim byly přenechány k užívání síťnými lesy, nebo z ploch, které sloužily jako obecní pastviny (draha) nebo jiné pastviny společně užívané, a které nelze využít jinak než vypásáním.

(3) Členům jednotných zemědělských družstev nižšího typu a jednotlivě hospodařícím rolníkům s výměrou zemědělské půdy nad 0,5 ha. může být povolena sleva z povinné dodávky zrnin, brambor, masa, mléka a vajec, jestliže jejich rodinu tvoří zvláště velký počet členů zcela odkázaných na výživu z hospodářství a žijících ve společné domácnosti.

§ 21.

(1) Dodávkové smlouvy na technické plodiny se neuzavírají se záhumenkáři, dále s členy jednotných zemědělských družstev nižšího typu s výměrou zemědělské půdy do 0,5 ha včetně a s ostatními držiteli zemědělské půdy do 0,5 ha včetně.

(2) Dodávkové smlouvy na ovoce se neuzavírají s držiteli domácích zahrad o výměře do 0,1 ha včetně.

Část IV.

Změny povinných dodávek a dodávkových smluv.

§ 22.

- (1) Změna se provede během roku, jestliže
- byla s povolením okresního národního výboru provedena zaorávka poškozených kultur technických plodin nebo olejnin;
 - byla při osevu o více než 10% zmenšena nebo zvětšena plocha, která byla odečtena z výměry půdy rozhodné pro vyměření, povinné dodávky (§ 8 odst. 1 a 2);
 - byla se souhlasem ministerstva zemědělství nebo orgánů jím pověřených zmenšena výměra zemědělské nebo orné půdy (§ 7 odst. 3);
 - bylo během roku zjištěno, že byla zatajena zemědělská nebo orná půda;
 - došlo k nezaviněnému uhynutí dobytka;
 - se zvýšil počet ovcí.

(2) Změna musí být provedena do 14 dnů po dni, kdy nastala nebo byla zjištěna skutečnost ji odůvodňující, u rostlinných výrobků však nejpozději do 30. června běžného roku.

§ 23.

(1) Jestliže členové jednotných zemědělských družstev nižšího typu nebo jednotlivě hospodařící rolníci přijmou pro společné hospodaření vzorové stanovy jednotných zemědělských družstev nebo do jednotných zemědělských družstev vstoupí, odpovídají za splnění povinných dodávek připadajících na dobu do dne usnesení o přijetí stanov nebo do dne vstupu. Zbývající část přejímá družstvo: přitom se výše povinných dodávek upraví podle dodávkových norem platných pro jednotná zemědělská družstva a stanoví se zvláště povinná dodávka na záhumenky členům ponechané.

(2) Členům jednotných zemědělských družstev, kteří z družstva vystoupili nebo byli vyloučeni, vyměří se na zbývající období povinná dodávka na půdu, která jim byla ponechána, podle dodávkových norem platných pro jednotlivě hospodařící rolníky. Povinné dodávky družstva se přiměřeně sníží. Obdobně se upraví též dodávkové smlouvy.

Část V.

Postup při vyměřování povinných dodávek a uzavírání dodávkových smluv.

§ 24.

(1) Národní výbory jsou povinny každoročně vyhotovit podle svých evidenčních zápisů seznamy zemědělských závodů a osob podléhajících dodávkové povinnosti a předložit tyto seznamy do 30. listopadu okresnímu plnomocníkovi ministerstva výkupu. V seznamech uvedou všechny údaje potřebné k řádnému vyměření povinných dodávek, zejména údaje o výměře obhospodařované zemědělské a orné půdy, o počtu chovaných hospodářských zvířat a pod.

(2) Místní národní výbory vyhotoví seznamy členů jednotných zemědělských družstev nižšího typu, jednotlivě hospodařících rolníků a ostatních osob podléhajících dodávkové povinnosti a vyloží je na dobu 7 dnů k veřejnému nahlédnutí. Neshodují-li se údaje v seznamu uvedené se skutečným stavem, zejména též je-li uvedena nižší výměra zemědělské nebo orné půdy rozhodné pro vyměření povinných dodávek, je každá osoba, které se nesprávné údaje týkají, povinna oznámit to místnímu národnímu výboru. Připomínky musí místní národní výbor projednat tak, aby byly vyřízeny před odevzdáním seznamu okresnímu plnomocníkovi ministerstva výkupu.

(3) Seznamy podle odstavce 2 mohou být nahrazeny obecním rozpisovým sumářem zemědělské výroby, pokud obsahuje údaje uvedené v odstavci 1.

(4) Okresní národní výbory vyhotoví seznamy jednotných zemědělských družstev.

§ 25.

Výši povinných dodávek zemědělských výrobků s výjimkou plodin, na které se uzavírají dodávkové smlouvy (§ 26), určí okresní plnomocník ministerstva výkupu jednotným zemědělským družstvům, záhumenkářům, členům jednotných zemědělských družstev nižšího typu, jednotlivě hospodařícím rolníkům a ostatním osobám podléhajícím dodávkové povinnosti písemným výměrem. Výměry pro jednotná zemědělská družstva spolupodpisuje předseda okresního národního výboru.

§ 26.

(1) K zajištění dodávek technických plodin, ovoce, léčivých a aromatických rostlin, koření a jetelových a travních semen uzavírají výkupci (§ 31) dodávkové smlouvy s jednotnými zemědělskými družstvy jednotlivě a s členy jednotných zemědělských družstev nižšího typu, s jednotlivě hospodařícími rolníky, jakož i s ostatními osobami podléhajícími dodávkové povinnosti hromadně za celou obec.

(2) V případě odmítnutí uzavření dodávkové smlouvy vydá okresní plnomocník ministerstva výkupu náhradní výměr, a to na množství, na které měla být podle plánu výkupu uzavřena smlouva.

(3) Dodávkovými smlouvami se zavazují pěstitelé provést ve stanovených lhůtách všechna agrotechnická opatření, sklizeň a výmlat a splnit ve stanovených lhůtách smluvní závazek. Naproti tomu se zavazuje oprávněný výkupce, že odebere veškeré výrobky vyhovující stanoveným jakostním normám, vyplatí za ně platné výkupní ceny, zajistí dodávky osiv a hnojiv a zpětný odprodej krmiv, po případě jiných výrobků.

(4) Pěstitelům, kteří nesplní dodávky podle smlouvy ve stanovené lhůtě, vydá okresní plnomocník ministerstva výkupu na návrh výkupce výzvu ke splnění celého nedodaného množství.

§ 27.

(1) Jednotná zemědělská družstva, záhumenkáři, členové jednotných zemědělských

družstev nižšího typu, jednotlivě hospodařící rolníci a ostatní osoby podléhající dodávkové povinnosti, se mohou proti nesprávnému výměření povinných dodávek odvolat; odvolání však nemá odkladný účinek.

(2) Odvolání se podává písemně u okresního plnomocníka ministerstva výkupu, a to do 7 dnů po doručení výměru (§ 25 a § 26 odst. 2).

(3) Okresní plnomocník je povinen včas podané odvolání přezkoušet do 14 dnů po dni, kdy je obdržel. Dospěje-li k názoru, že odvolání je opodstatněné, zruší v téže lhůtě napadený výměr a vydá nový výměr. Jinak odvolání předloží v téže lhůtě se svým odůvodněným okresnímu národnímu výboru.

(4) Rada okresního národního výboru je povinna odvolání projednat a se svým stanoviskem předložit do 14 dnů po dni, kdy jí bylo doručeno, krajskému plnomocníkovi ministerstva výkupu.

(5) Krajský plnomocník ministerstva výkupu je povinen o odvolání rozhodnout do 14 dnů po dni, kdy mu bylo doručeno. Jeho rozhodnutí je konečné.

Část VI.

Naturální odměny.

§ 28.

(1) Odměny za práce provedené strojními a traktorovými stanicemi se platí v naturálních. Tyto odměny se odevzdávají oprávněným výkupcům (§ 31) na podkladě účtů, jež vystavuje strojní a traktorová stanice. Ministerstvo zemědělství v dohodě s ministerstvy výkupu a financí určí, za které práce strojních a traktorových stanic a kterými zemědělskými výrobky se platí v naturálních. Jestliže účet v naturálních za práce strojních a traktorových stanic pro jednotné zemědělské družstvo nedosáhne stanoveného procenta povinných dodávek, budou jednotnému zemědělskému družstvu úměrně zvýšeny povinné dodávky zemědělských výrobků určených k naturálnímu placení.

(2) Odměna za zpracování zrnin na jedlé mlýnské výrobky ve mzdě se platí v naturálních (měřičné). Toto ustanovení platí i pro státní statky a ostatní zemědělské závody státního socialistického sektoru, pokud zpracovávají ve vlastních mlýnech zrniny pro své zaměstnance, a pro jednotná zemědělská

družstva, která zpracovávají zrniny ve vlastních mlýnech pro své členy. Měřičné se platí podle stanovených sazeb v tom druhu, který byl zpracován, a to ihned při převzetí plodin ke zpracování.

Část VII. -

Plnění dodávkové povinnosti.

§ 29.

(1) Státní statky a ostatní zemědělské závody státního socialistického sektoru plní dodávkovou povinnost v družích a v množství podle hospodářských smluv (§ 3 odst. 2).

(2) Jednotná zemědělská družstva, záhumenkáři, členové jednotných zemědělských družstev nižšího typu, jednotlivě hospodařící rolníci a ostatní osoby podléhající dodávkové povinnosti plní dodávkovou povinnost v družích a v množství podle výměru (§ 25 a § 26 odst. 2) nebo dodávkových smluv (§ 26).

(3) Pěstitelé cukrovky, čekanky, lnu, kopřivy, chmele, tabáku, čiroku melového, kořenové papriky a léčivých a aromatických rostlin jsou povinni i po splnění povinnosti podle odstavce 2 prodat státu veškerou sklizeň těchto plodin mimo osivo potřebné pro vlastní hospodářství; rovněž chovatelé ovcí jsou povinni i po splnění povinné dodávky prodat státu veškerou sklizeň. Za takto dodané výrobky budou poskytnuty zvláštní výhody.

(4) Pokud je dodávková povinnost stanovena pro skupinu několika druhů zemědělských výrobků, započítává se dodávka jednotlivých druhů na plnění dodávkové povinnosti podle stanovených vzájemných poměrů.

§ 30.

(1) Dodávky rostlinných výrobků musí být plněny zásadně ihned při sklizni, rovnoměrně, podle jejího průběhu tak, aby byly splněny nejpozději ve lhůtách stanovených pro ukončení výkupu.

(2) Dodávky živočišných výrobků plní:

- a) státní statky a ostatní zemědělské závody státního socialistického sektoru ve čtvrtletních a měsíčních lhůtách podle hospodářských smluv a během těchto lhůt rovnoměrně;
- b) jednotná zemědělská družstva v rámci čtvrtletních lhůt stanovených výměrem rovnoměrně podle pokynů výkupce;

c) záhumenkáři, členové jednotných zemědělských družstev nižšího typu, jednotlivě hospodařící rolníci a ostatní osoby podléhající dodávkové povinnosti podle pokynů místního národního výboru tak, aby v jednotlivých čtvrtletích, po případě měsících nebo desetidenních lhůtách, bylo za celou obec zajištěno množství, jež pro obec stanoví okresní plnomocník ministerstva výkupu v dohodě s výkupcem.

§ 31.

(1) Zemědělské výrobky, jimiž se plní dodávková povinnost, vykupují jen oprávnění výkupci.

(2) Oprávněnými výkupci jsou národní podniky výkupní, dále národní podniky výrobní a obchodní, po případě spotřební družstva, jež pověřil ministerstvo výkupu prováděním výkupu některých zemědělských výrobků; pokud jde o léčivé a aromatické rostliny, učiní tak ministerstvo výkupu po dohodě s ministerstvem zdravotnictví.

(3) Výkupci smíjí provádět výkup zemědělských výrobků pouze v obvodech stanovených ministerstvem výkupu.

§ 32.

Zemědělské výrobky určené na plnění dodávkové povinnosti musí být dodány do výkupního skladu nebo do jiného místa určeného ve výměru nebo ve smlouvě. Dopravní výlohy do výkupního místa nese dodávající, pokud je výměru nebo ve smlouvě nebylo stanoveno jinak.

§ 33.

(1) Jakost zemědělských výrobků dodávaných výkupcům musí odpovídat stanoveným jakostním normám. Pokud není jinak stanoveno, nesmějí výkupci přejímat zemědělské výrobky horší jakosti než jaká je přípustná podle jakostních norem.

(2) Na plnění dodávkové povinnosti se započítávají dodávky jednotlivých druhů zemědělských výrobků v započítací váze, pokud nebylo stanoveno, že se mají započítávat skutečnou vahou. Pro různé druhy nebo stupně jakosti dodávaných zemědělských výrobků mohou být s přihlédnutím k jejich důležitosti pro národní hospodářství stanoveny vyšší nebo nižší započítací váhy.

§ 34.

(1) Pro krajsky plánované zemědělské závody státního socialistického sektoru, jednotná zemědělská družstva a záhumenkáře, jakož i pro členy jednotných zemědělských družstev nižšího typu, pro jednotlivě hospodařící rolníky a ostatní osoby podléhající dodávkové povinnosti může být povolena záměna při plnění dodávkové povinnosti.

(2) K plnění záměnou lze použít jen těch zemědělských výrobků, u nichž byla úplně splněna dodávková povinnost, odvezeny naturální odměny a vrácena zápůjčka osiva (sadby). Ministerstvo výkupu stanoví poměr pro vzájemné započítání.

(3) Na záměnu mohou být započítány pouze dodávky zemědělských výrobků, za které nebyly zaplacen vyšší ceny než jsou ceny platné pro povinné dodávky, nebo za které nebyly poskytnuty jiné výhody platné pro zemědělské výrobky dodávané nad povinnou dodávku.

§ 35.

Záhumenkářům, členům jednotného zemědělského družstva nižšího typu a jednotlivě hospodařícím drobným a středním rolníkům z téže obce se povoluje plnit povinnou dodávku masa společně. Dodavatel, který dává část své dodávky ve prospěch druhého dodavatele, musí mít splněnu vlastní celoroční povinnou dodávku masa.

§ 36.

(1) V případech, kdy jednotlivý zemědělský závod byl postižen hromadným uhynutím dobytka nebo živelní pohromou a nemůže v důsledku toho splnit dodávkovou povinnost určitého zemědělského výrobku ani dodat záměnou jiný druh, může krajský plnomocník ministerstva výkupu na návrh okresního národního výboru snížit stanovenou dodávkovou povinnost nebo odložit její splnění na příští rok.

(2) Byl-li hromadným uhynutím dobytka nebo živelní pohromou postižen větší počet zemědělských závodů, takže je tím znemožněno splnění zemědělského výrobního plánu za celou obec, okres nebo kraj, rozhodne o snížení dodávkové povinnosti nebo o odložení jejího splnění na příští rok:

jde-li o obec, krajský plnomocník na žádost okresního národního výboru a po vyjádření krajského národního výboru,

jde-li o okres, ministerstvo výkupu na žádost krajského národního výboru a po vyjádření ministerstva zemědělství,

jde-li o kraj, vláda na návrh ministrů zemědělství a výkupu na žádost krajského národního výboru.

(3) Nesplní-li zemědělský závod i z jiných důvodů stanovenou dodávkovou povinnost v běžném roce, převádí se zpravidla nesplněná část dodávkové povinnosti na příští rok podle směrnic, které stanoví ministerstvo výkupu.

§ 37.

Jednotným zemědělským družstvům, záhumenkářům, členům jednotných zemědělských družstev nižšího typu a jednotlivě hospodařícím rolníkům se dodané zemědělské výrobky započítávají na plnění jejich povinností v tomto pořadí:

1. na plnění dodávkových povinností, jejichž plnění bylo odloženo nebo převedeno z předchozího roku (§ 36),
2. na vrácení zápůjčky osiva (sadby) poskytnuté státem,
3. na plnění dodávkových povinností a naturálních odměn v běžném roce.

§ 38.

(1) Evidenci o výkupu všech zemědělských výrobků s výjimkou technických plodin, léčivých a aromatických rostlin, koření, ovoce a jetelových a travních semen vedou podle jednotlivých dodavatelů okresní plnomocníci ministerstva výkupu. Výkupci jsou povinni předkládat jim ihned po převzetí zboží výkupní doklady a ve stanovených lhůtách předepsané výkazy o výkupu.

(2) Evidenci o výkupu technických plodin, léčivých a aromatických rostlin, koření, ovoce a jetelových a travních semen vedou podle jednotlivých dodavatelů výkupci, kteří na tyto zemědělské výrobky uzavírají dodávkové smlouvy (§ 26). Tito výkupci jsou povinni předkládat předepsané výkazy o výkupu svým nadřízeným složkám a plnomocníkům ministerstva výkupu.

(3) Místní národní výbory vedou pro své účely přehledy o dodávkových povinnostech a jejich plnění.

Část VIII.

Zajištění zemědělských výrobků a vymáhání
dodávkových povinností.

§ 39.

(1) Okresní plnomocník ministerstva výkupu může provést prozatímní zajištění zásob zemědělských výrobků v rozsahu nutném ke splnění dodávkové povinnosti, je-li nebezpečí, že zemědělské výrobky budou odňaty veřejnému zásobování nebo nebyla-li dodávková povinnost ve stanovených lhůtách zcela nebo z části splněna.

(2) V případech, kdy je přípustno prozatímní zajištění zásob zemědělských výrobků, může okresní plnomocník provádět za účelem kontroly hospodaření i zásob prohlídky v zemědělských závodech a u ostatních osob podléhajících dodávkové povinnosti.

(3) Prozatímní zajištění může být provedeno pouze za přítomnosti osoby odpovědné za splnění dodávkové povinnosti nebo jejího oprávněného zástupce a za součinnosti člena rady místního národního výboru.

(4) O výkonu prozatímního zajištění sepíše okresní plnomocník ministerstva výkupu protokol, v němž uvede jména osob při výkonu zúčastněných, výši zajišťované nebo nesplněné dodávkové povinnosti, druhy a množství zajištěných zemědělských výrobků a jiné významné skutečnosti, ke kterým došlo při výkonu prozatímního zajištění.

(5) Prozatímně zajištěné zemědělské výrobky může dát okresní plnomocník uskladnit na jiném vhodném místě, je-li nebezpečí, že by mohly být odňaty veřejnému zásobování.

§ 40.

(1) Dodávkové povinnosti včas nesplněné vymáhají okresní plnomocníci ministerstva výkupu.

(2) Po uplynutí lhůty stanovené ke splnění dodávkové povinnosti vyzve okresní plnomocník dlužníka písemnou upomínkou, aby dodávku splnil, při čemž mu zároveň stanoví lhůtu 10 dnů k dodatečnému splnění.

(3) Po bezvýsledném uplynutí dodatečné lhůty přikročí okresní plnomocník k nucenému

odnětí těch druhů zemědělských výrobků, jimiž měla být dodávková povinnost splněna, po případě jiných druhů, které mohou být za ně dodány záměnou.

(4) Odnětí může být provedeno jen v rozsahu nutném ke splnění dodávkové povinnosti. Při odnětí zemědělských výrobků musí být přítomna osoba odpovědná za splnění povinné dodávky nebo její oprávněný zástupce. Okresní plnomocník provede odnětí za součinnosti člena rady místního národního výboru.

(5) O provedeném odnětí sepíše okresní plnomocník protokol, v němž zejména uvede jména osob při výkonu zúčastněných, výši nesplněné povinné dodávky, množství a druhy odňatých zemědělských výrobků a jiné významné skutečnosti, ke kterým došlo při výkonu odnětí.

(6) Odňaté zemědělské výrobky převezme oprávněný výkupce.

(7) Nesplněné dodávkové povinnosti jednotlivých zemědělských družstev mohou být vymáhány jen na základě předchozího rozhodnutí soudu, že dodávka byla stanovena v souladu s předpisy o plnění dodávkové povinnosti (§ 13 zákona).

Část IX.

Závěrečná ustanovení.

§ 41.

Ministr výkupu vydá, po případě v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady, podrobné směrnice k provedení jednotlivých ustanovení tohoto nařízení.

§ 42.

Zrušují se všechny předpisy, pokud odporují tomuto nařízení; zejména se zrušuje vládní nařízení č. 57/1952 Sb., kterým se provádí zákon o dodávkové povinnosti a o výkupu zemědělských výrobků.

§ 43.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1954; provede je ministr výkupu v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Dr. Dolanský v. r.

Krosnář v. r.